

Läkarförbundet ger dubbla budskap!

Läkarförbundets nyligen utgivna broschyr »En läkares dagbok» ger en bild av distriktsläkarens vardag som glorifierar en helt oacceptabel arbetsmiljö. Hur skall den kunna bidra till rekryteringen av distriktsläkare?

Två skrivna alster ligger framför mig, dels DN-debatt 14 februari 1998 med rubriken »Överge landstinget» skriven av Läkarförbundets ordförande Robert Leth och MSFs ordförande Claude Guiron, dels broschyren »En läkares dagbok» utgiven av Läkarförbundet. Broschyren riktar sig, vad jag förstår, till gymnasieelever och yngre läkare.

I debattartikeln påtalas bl a svårigheten att rekrytera nya läkare i allmänhet och distriktsläkare i synnerhet. En enkät bland läkarstuderande och nyligen examinerade läkare visar att man i hög grad värdesätter inflytande över det egna arbetet och fast anställning. Ingetdera erbjuds idag i någon större utsträckning av landsting.

Det mest frustrerande

Nu har vi »ett system där läkarens faktiska ansvar för patienterna inte står i paritet med motsvarande grad av inflytande över arbetets organisation och förläggning». Detta, tror jag, är det mest frustrerande med läkaryrket.

Å ena sidan förväntas vi ta det yttersta ansvaret för patienternas vård och behandling. Å andra sidan förväntas vi tåga och acceptera de ofta i detalj reglerade besluten angående sjukvården som fattas av tjänstemän/politiker. Och framför allt har vi mycket lite inflytan-

Författare

INGRID WERNER
distriktsläkare, Sandareds vårdcentral, Borås.

de över vår egen arbetssituation i vardagen.

Artikeln tar förtjänstfullt upp svårigheterna att rekrytera till distriktsläkarutbildningen. Man ser detta som djupt oroande. Endast 15 procent av de blivande läkarna vill bli distriktsläkare. Cirka 25 procent skulle behövas för att upprätthålla och helst bygga ut primärvården framdeles.

»Skall en god tillgång på läkare i primärvården kunna tryggas inför 2000-talet måste villkoren förändras till att bättre harmonisera med den bild morgondagens läkare har av ett gott arbe-

te.» Den unga generationen har krav på flexibilitet och eget inflytande över arbetet oavsett om vården produceras inom landstinget, privat eller via andra driftsformer.

»Alldeles vanlig dag»

Efter att ha läst broschyren »En läkares dagbok» förvånar det mig att det överhuvud taget finns några yngre läkare som vill bli distriktsläkare.

På baksidan står det bl a: »Hur är det egentligen att vara läkare?», »Innan du söker läkarlinjen bör du fundera mycket noga på varför just du vill bli läkare»,

”För mig framstår den som yttersta avarten av läkaryrket, nämligen abnorm arbetsbelastning med svåra beslut som ska fattas omgående, ingen tid till reflektion under arbetsdagen, inget eget inflytande över arbetssituationen, miserabel journalföringssituation m m. ”

»Med de här dagboksanteckningarna vill vi ge dig en känsla för hur en läkares liv kan se ut. Anteckningarna är hämtade från en alldeles vanlig dag hos en distriktsläkare i Skåne.»

För er som inte läst »En läkares dagbok» kan jag kortfattat berätta att den kvinnliga distriktsläkaren beskriver en närmast osannolik arbetsdag i sitt liv. Den bokade mottagningen avbryts ständigt. Först en akut patient med andningssvårigheter, sedan en 47-årig man med trolig hjärtinfarkt. Detta samt 4–5 »tunga» patienter hinner hon med innan 10-fikat.

Därefter en timmes öppen mottagning som brukar besökas av 5–30 patienter (per doktor), denna dag endast 8 stycken. Läkaren gör ett försök att hinna diktera journalerna före lunch, men då ringer en kollega som har relationsproblem med sin chef.

Utebliven lunch

Lunchen, som var tänkt för att handla och gå till banken, får i stället ägnas åt läkemedelsinformation. Efter lunch telefon, post och »samvetshögen», som bara växer. Telefonen går varm. En kollega kommer in och behöver stötta, han har just blivit anmäld till HSN.

Efter en timmas BVC väntar hembesök till en terminalsjuk cancerpatient. Detta försenas dock av en akuttryckning, en trafikolycka med medvetlös motorcyklist. Efter hembesöket åter till

vårdcentralen och »samvetshögen», två intyg och en ortopedremiss hinns med. På hemvägen i bilen surrar huvudet av patienter. Väl hemma snabb mat och på kvällen föredrag om hjärtsjukdomar för kommunens folkhälsoråd.

Under morgondagen ska läkaren vara allmänläkarkonsult på sjukhuset. Veckan därpå börjar en ny AT, som ska handledas i »vikten av att bevara sin egen integritet och yrkesstolthet, att samtidigt vara ödmjuk och släppa alla krav på prestige, konsten att säga nej ... och, inte minst, att leva ett aktivt liv utanför arbetsplatsen.»

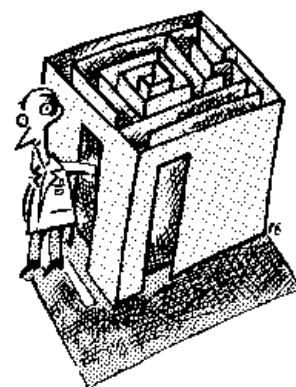
Trots ovan beskrivna arbetssituation lovordar läkaren sin specialitet och framhåller tjusningen med allmänmedicin, båda könen, alla åldrar, alla sjukdomar. Man behandlar patienten/människan och inte enstaka sjukdomar.

Avart av läkaryrket

Varför publicerar Läkarförbundet denna broschyr och varför till målgruppen blivande/yngre läkare? För mig framstår den som yttersta avarten av läkaryrket, nämligen abnorm arbetsbelastning med svåra beslut som ska fattas omgående, ingen tid till reflektion under arbetsdagen, inget eget inflytande över arbetssituationen, miserabel journalföringssituation m m. Finns motsvarande läkar dagböcker för andra specialiteter?

Hur tror Läkarförbundet att någon kan bli lockad att arbeta som distriktsläkare efter att ha läst om denna arbetssituation, som dessutom beskrivs som »en alldeles vanlig arbetsdag»? Genom att publicera broschyren glorifierar man en helt oacceptabel arbetsmiljö. Yrkesinspektionen vore en mer adekvat adressat.

Läkarförbundet presenterar således i sin broschyr (i rekryterings syfte?) en arbetsmiljö, som av artikelförfattarna Leth/Guiron beskrivs som huvudorsak till att det blivit svårare att rekrytera till läkarutbildningen. Därför, menar jag, ger Läkarförbundet dubbla budskap, och som distriktsläkare betackar jag mig för en sådan björntjänst! •

**enligt
min
erfarenhet**

Läkartidningens serie 1990–1992 i särtryck

När konsensus saknas om hur läkaren bör behandla, spelar den beprövade erfarenheten stor roll. Det 48-sidiga häftet innehåller 32 korta, praktiskt inriktade artiklar med anknytning till världens vardag och vänder sig till alla kliniskt verksamma läkare. Förutom diagnostik med terapi speglas goda exempel på prevention, ledningsfrågor och administration.

Pris 55 kr. Vid 11–50 ex 50 kr, vid högre upplagor 47 kr/ex.

Beställ här:

..... exemplar av
Enligt min erfarenhet

Namn

Adress.....

Sändes till Läkartidningen,
Box 5603, 114 86 Stockholm

Märk gärna kuvertet med
»Enligt min erfarenhet»

Beställning per fax:
08-20 76 19